

IZHAJA VSAK DAN

Štev. 352. Izdaja vsak dan. Poročilo št. 1, se prodaja po 3 v. (6 stot.) v mnogih primerih v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pistoji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 v. (10 stot.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 toline. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, samostojni, nabavni, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 4 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka vrstljiva vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačuje se in utrojuje v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-80. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranekovana pisma se ne sprejemajo in ne vračajo. Naročnina, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naredni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“ — Natassila Tiskarna „Edinost“ vplazna zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Vabilo.

Podpisani vabi vse one, kateri so pripravljeni pomagati našemu slovenskemu ljudstvu pri bližnjem ljudskem štetju v Trstu in okolici

na sestanke

ki se bodo vršili v četrtek, 22. t. m. ob 8. uri zvečer in po potrebi nadaljevali v petek, 23. t. m. zvečer ravno ob isti uri

za Škedenj — v Gospodarskem društvu;

za sv. M. M. Zg. in Sp. — pri Tirolcu;

za sv. Ivan — v Narodn. domu, nadalje posebno tudi za Lonjer v Gospodarskem društvu na Ferdeniču in v Konsumnem društvu na Vrdelci;

za Rojan, Škorkljo in Greto v Konsumnem društvu v Rojanu;

za Barkovlje in Greto — v Narodnem domu v Barkovljah;

za Opče — v Kons. društvu;

za Prosek in Kontovel — v kontovelskem Gospodarskem društvu.

Odbor

Politič. društvo Edinost.

Brzobjavne vesti.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 19. Finančni minister dr. Lukacs je predložil zakonski načrt o bančnem provizoriju. — Grof Pavel Batthyany (Justhova stranka): Živela samostojna ogrska banka! — Zbornica je sklenila odkazati zakonski načrt finančnemu odseku.

Na to je zbornica nadaljevala debato o zakonskem načrtu glede srbske trgovinske pogodbe. — Posl. Šumegi (Justhova stranka) jo rekel, da je Srbija vkljub sklenjeni trgovinski pogodbi prej ko slej sovražno Avstriji. Sramotno je, na kak način se drzne ta mala balkanska država ravnati z veselo Avstro-Ogrsko in s tisočletno Ogrsko. Se-le včeraj je neki oficijelni beligranski list prinesel vest, da se je zdelo Angliji primerno, da opozori po svojem beligranskem zastopniku srbsko vladu, naj kaže nasproti Avstro-Ogrski prijaznejše lice. Posl. Teodor Batthyany (Justhova stranka): To je uspeh slavne Aehrenthalove politike!

Ogrski ministerski predsednik na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 18. Danes ob 10. uri predpoludne je bil ogrski ministerski predsednik grof Khuen-Hedervary pred cesarjem v avdijenci, na kateri mu je poročal o tekočih stvareh. Pred avdijenco je ministerski predsednik obiskal ministra za unanje stvari, grofa Aehrenthala, popoludne je grof Khuen-Hedervary konferiral s poveljnikom vojne mornarice grofom Montecuccoli.

Avdijence pri cesarju.

DUNAJ 19. Na splošnih avdijencah sta bila danes pred cesarjem med drugimi tudi predsednik bosansko-hercegovskega sabora

PODLISTEK.

Koncert

„Podružnice Glasbene Matice“ v Trstu dne 17. t. m.

V samozavestnem, radostnem navdušenju je izzvenel večer. Gosto se je usipala za lepe umetniške užitke pohvala. Malokateri je zapustil koncertno dvorano razočaranega obraza, praznih rok, neutrušen. Za vsakrški ukus, za vsakrški pričakovanje je bilo nekaj; to je obetalo že program koncerta, ki je kazal poleg narodnih velikanov Smetane in Čajkovskega prijaznega, klasičnega deda Haydua, prikupljivega Auberja, kjer je stopal roko v roki z Brahmsom Straus, s filozofom Michlom trubadur Beran, kjer je drhteči narodni pesmi sledil salonski valček lahkoživga gurmana Schwaba. Izbera je bila, kakor razvidno, mnogolična; morda celo preveč, ker je vsaj meni Čajkovskega ogromen basova tuba zagrnila Schwabov sladki tritetrinski „cincin“.

beg Basaglic in predsednik dalmatinskega dež. zbora dr. Ivčević.

Princ Viktor Napoleon na Dunaju.

DUNAJ 19. Cesar je včeraj popoldne obiskal princa Viktorja Napoleona in njegovo soprogo Klementino. Cesar je ostal pri princu in princesinje 20 minut. Kmalu potem je princ Viktor Napoleon oddal v cesarski palači svojo vizitko za cesarja.

Parlamentarne volitve na Angleškem.

DUNAJ 19. (Ob 1:30 pop.) Doslej je bilo izvoljenih 270 liberalcev, 272 unionistov, 43 členov delavske stranke, 73 pristašev Redmonda in 9 pristašev O'Briensa.

Turčija.

CARIGRAD 19. — Porta je storila na Cetinju koraka radi zadnjih dogodkov ob meji. Kakor navaja porta, so vedno prvi pričeli napadati Črnogorci ali pa iz Turčije pobegli kristijani.

CARIGRAD 18. Listi poročajo, da odpošlje vlada v Jemen enega križarja ali dve topničarki.

Upor kaznjencev.

BOHNIJA 18. V wisniški kaznilnici so se kaznjenci spuntali proti osebju kaznilnice. Kaznjenci so se ob hrupu in žuganjih zabarikadirali v nekoliko celicah. Upor so takoj ob pričetku udušili vojaki in orožniki iz Bohnije, ki so bili pozvani na pomoč. Sedaj preiskujejo, zakaj da so se kaznjenci spuntali. Upor so provzročili baje kaznjenci, doma iz Rusije.

Škof Nakić.

SPLIT 19. Danes jutraj je vsled srčne kapi umrl splitski škof Filip Nakić.

Rusija.

PARIZ 18. (Ag. Havas). Potrjuje se, da se poda ruski minister za unanje stvari Sasonov spomladi v Pariz in London.

PETROGRAD 18. Car Nikolaj je podelil ruskemu poslaniku v Berlinu Osten-Sackenju Andrejev red, z ozirom na to, da si je poslanik prizadeval ohraniti in utrditi stare prijateljske odnose med Rusijo in Nemčijo.

PETROGRAD 19. Generalni guverner amurskega ozemlja Unterberger je bil odpoklican in imenovan članom državnega sveta.

BEROLIN 19. Wolffov biro poroča iz Petrograda: V Harkovu in Kijevu so imeli dijaki shode, na katerih so sklenili štrajk. Štrajk v Harkovu bo trajal tri dni. Rektorat v Kijevu je zaprl vseučilišče do 28. januarja 1911.

Povodnji na Ruskem.

KIJEV 19. Dnjepr je narasel za 3 in pol metre. Ob bregovih so nastala velika jezera. Ledene skrele in valovi so odnesli velike ladje in barke. Valovje je odneslo tudi mnogo manjših ladij in plavov lesa. Voda še vedno narašča.

Otok se pogreznil.

NEW-JORK 19. Glasom vesti, došle „New-York Timesu“ preko Port Limana (republika Honduras), se je vsled potresa pogreznil otok Ilopango pri S. Salvadorju. Pri tem je utonilo baje 170 ljudi.

Dunaj 19. Kasacijsko sodišče je zavrglo pritožbo ničnostni posestnikovega sina Antona Kmetca, ki ga je mariborsko porotno sodišče že dvakrat obsodilo na smrt. — Kmetec je namreč umoril svojo ljubimko.

Buenos Ayres 18. V tukajšnjem pristanišču je pogorelo carinsko skladišče. — Škoda je velika.

Krepko discipliniranemu Teplyjevemu vojaškemu orkestru in dvornemu pevcu g. Betettu je služil mešani zbor „Glasbene Matice“ le za oddih, deloma za zunanjo dekoracijo. Sicer pa tudi ni bilo mogoče drugače.

Vodja matičnega zbora gosp. Mahkota ima presneto težko stališče. Lahko bi mu očitali, da zbor v pevskem oziru od lani ni kar nič napredoval, glede števila in kakovosti pevskega materiala pa celo nazadovale. Toda to ni njegova krivda. Ta očitana zamoreja zadeti edinole zbor sam, ali boljše: tiste, ki jih ni v zboru, tiste, ki imajo vse potrebne zmožnosti, ki imajo vsikdar in povsod polna usta petja, ki se tope samega glasbenega navdušenja, a ne ganejo z mezincem, da bi dobri stvari pomagali iz trnja na gladko pot. In potem zavijajo farizejsko oči češ: pevski mizeriji v Trstu ni dravila. In koliko je takih, ki bi lahko ustopili v zbor, a pripadajo drugim mnogoštevilnim pevskim društvom in mislijo, da je to ovira, ki jim zabranjuje vstopiti v zbor „Gl. Matice“. Mnogih veselo začetno delo se je umaknilo lenobi, nekaj jih je odpotovalo, zbor se je skrčil, nado-

Reka 19. Pristaniški kapitanat je sestavil statistiko za letošnje izseljevanje. Po tej statistiki je na 25 parnikih odpotovalo iz Reke v Ameriko 37.558 izseljencev.

Kraške trte

pred tržaško deželno sodnijo.*

Za dne 16. t. m. je bila pred tukajšnjo deželno sodnijo določena razprava proti Josipu Dugulin, županu v Škrbini, Mihaelu Štolfi, županu na Gorjanskem, Kristijanu Pečenku, trgovcu v Komnu, Josipu Pipan, trgovcu v Preserjih, Ivanu Forčič, posestniku v Preserjih, Ivanu Čotarju, obč. tajniku v Komnu, Josipu Širca v Mavhinjah, Alojziju Pipan, kovaču v Preserjih, in Vincencu Rudež iz Gorjanskega, ki so obdolžili, da so predložili c. kr. namestništvu v Trst falzificirane, oziroma fingirane izkaze o prosilcih za brezplačno oddajo po nižnjih cenah ameriškanskih trt.

Ker je glavna priča, drž. vinarski nadzornik za Primorsko Postl, obolel, je bila razprava na predlog braniteljev dr. Slavika in dr. Rybafa odložena.

Obširneje poročilo o teku razprave onega dne prinesemo posebej; za danes posnemljemo iz obtožnice sledeče:

1. Josip Dugulin, župan v Škrbini, je dobil in za-se pridržal 28.900 reznic in 350 korenjakov na podlagi izkaza, glasečega se na imena oseb, katere niso bile naročile trt.

Ce vzamemo vrednost jedne reznice, oziroma jednega korenjaka po 1 stot., ozirom po 3 stot., znaša neopravičen dobiček Josipa Dugulina za reznice K 289— za korenjake „ 105— skupaj K 395—

odbivši od Josipa Dugulina po tarifu poplačano svoto K 24— ostane K 370—

2. Miha Štolfa, župan na Gorjanskem, je tudi brez vednosti petentov ali na fingirana imena množino ameriškanskih trt naročil in je prejel

26.600 reznic v vrednosti K 266— 3700 korenjakov „ 111— skupaj K 377—

plačal v gotovini „ 82— ostane K 294—

Ker je pa osumljenec Mih. Štolfa na trtah izročil nekaterim resničnim prosilcem v večji vrednosti po K 14-50 in nekaterim izročil korenjake mesto naprošenih reznic v večji vrednosti po K 3, mora se od navedenega zneska odbiti K 17-50

neopravičen dobiček znaša torej K 276-54 Osumljenec je pozneje odstopil nakazane trte Ivanu Forčič, Alojziju Pipan in Vincenciju Rudež.

3. Kristijan Pečenko je na imena tretjih oseb naročil in vdobil najmanj 38.000 trt v vrednosti od najmanj K 380 ter jih za-se pridržal.

4. Josip Pipan, trgovec s trtami v oddelku Preserje, je dogovorno s komenskim županom Josipom Volčič in tajnikom Ivanom Čotar, katara sta mu vedoma pri stvari pomagala, na podlagi izkaza tudi fingiranih petentov prišel na posest 30.000 reznic v vrednosti K 300—

odbivši v gotovini plačani znesek „ 99— ostane dobiček K 201—

*) Poročilo o tej razpravi prinašamo še-le sedaj, ker smo bili informirani, da se razprava tega dne sploh ne bo vršila in nismo zato poslali poročevalca.

mestila ni — kdo naj dela čudeže? Zato pozdravljam tem iskrenejšo malo, a hrabro pevsko četo, ki pa bi vendarle lahko rešila težjo nalogo, kakor je bila sobotna. Zdi se mi, da hoče zbor prihraniti svoje sile za drugi koncert, ki naj bode izključno vokalni.

Soprani in alti so nekako šibki nasproti gromčim basom. Moški glasovi so posebno v Schwabovem valčku več ali manj zadušili ženske. Treba jim torej nekoliko zmernosti in samozatajevanja. V splošnem je pa zbor poslušen svojemu pevovodji na mig in hodi z razumno voljo za njim. G. Mahkota je od lanskega leta napredoval. Njegov nastop je sigurnejši, okretnejši. V ozkem stiku je z zborom in moč ima, da mu svoje zahteve z lahkoto sugerira.

Z orkestrom je stvar težavnejša; tam treba voditi več faktorjev in imeti oči povsod. Pred vsem pa store številnejše vaje, da se zlije orkester in zbor o eno samo harmonijo, v en sam ritem.

Orkester je naravnost vzoren. Svoj čas, ko mi je bilo ravno oditi v Trst, mi je neki sloviti vojaški kapelnik Slovenec rekel, da dobim tu najboljšega kapelnika avstrijskih

Nered pri dobivanju ameriškanskih trt je šel tako daleč, da leta 1908 osumljenci Alojzij Pipan, Ivan Forčič, Josip Širca in Vincencij Rudež so sklenili z nepristnimi listinami veliko množino trt direktno od c. kr. namestništva izmamiti in potem med seboj razdeliti. V to svrhu so si sestavili izkaz za trte baje prosečih oseb, ne da bi bile te-le osebe o tem kaj znale. (Pisal je izkaz Alojzij Pipan).

Pipanu je Ivan Forčič zapisal izjavo, da navedene osebe potrebujejo ameriškanskih trt, in si dal isto potrditi od občinske urada v Mavhinjah, kjer je bil dobil županovega sina, kateri ni o stvari bil informiran.

Konečno je Josip Širca šel v Trst in podal prošnjo namestništvu. Tukaj so le takrat prišli goljufiji na sled, ko je bilo ustanovljeno, da občina Mavhinje je že bila dobila ameriškanske trte, in tako ni prišlo do izvršitve zločina.

Poskus je šel za 71-000 reznic v vrednosti K 710— in za 14-530 korenjakov v vrednosti K 435-90

skupno K 1145-90 od katerih je odbiti za proti plačilu naprošene trte K 629-42

ostane K 516-48

Osumljenci priznavajo sploh gori navedene dejanske navedbe, ugovarjajo le, da niso imeli namena koga oslepariti ali kak osebno odnoso sami sebi neopravičen dobiček prisvojiti.

Na Krasu je neki navada, da prosijo za več trt kakor potrebujejo, ker namestništvo skrčuje pri nakazanju število naprošenega trtja. Toda če navedena oblast pri razdelitvi trt tako postopa, to kaže, da se kratki njeno pravico razdeliti trte, po potrebi prebivalstva, ako se njo pripravi v zmoto glede števila prosilcev in na množino naprošenega trtja.

Iz takistega razloga ostanejo osumljenci pred kazenskim zakonom odgovorni, tudi če so pozneje kmetom, ki so potrebovali trt, nekaj res cepljenih trt izročili.

Kriza na Hrvatskem.

Sabor. — Koalicija in sabor. — Tomašić se pripravlja. — Ustavna demonstracija socijalne demokracije.

Zagreb 17. 12.

—B.— Po prizadevanju koalicije in bana Tomašića, ki se je hotel pokazati kakor ustaven ban, se sestane torej hrvatski sabor — kakor ste že javili v „Edinosti“ — dne 20. t. m. Sestane se, če tudi nima nobenega predpogoja, da bo mogel zborovati.

Dogovori, ki jih je vodila koalicija doslej, niso uspeli dosedaj. Prva težava novega sabora bodo torej volitve prezidija. V obče sodijo, da do indemonitnetne razprave sploh ne pride. To bo voda na Tomašičev mlin. Krivdo na tem stanju ex lex bo metal na koalicijo. In bo potem — sklicevaje se na to krivdo koalicije — vladal kakor „ustaven“ ban — kakor „najustavnejši“ ban.

Faktična krivda pa je na naši „državnopravni“ opoziciji, ki je pomagala — četudi nehoté — naganjati koalicijo v današnji nje težki položaj, da lahko rečemo: obupen položaj. To je vspeh Tomašičev in njegove taktike. „Državnopravne opozicije“ naloga bi bila, da v slogi s koalicijo izbere saborski prezidij in vzame Tomašiču iz rok vodstvo sabora in ga prisili, naj zahteva,

vojaških godb. Menda je to res! Toda ta kapelnik je — g. Teply! Pred vsem mu štejemo v čast, da z ljubeznijo goji slovansko glasbo. Zlasti je njegov ljubljenc Čajkovskij. Neprijetno je edino to, da smejo oni v Schillerjevi dvorani slišati vsako stvar prej, kakor mi. No, morda je pa tam generalna vaja za — nas! G. Teply je sicer miren dirigent, a vendar njegove geste z rokami, glavo povedo poslušnemu orkestru vse in ga popeljejo čez drn in strn h končnemu triumfu. Vse teme so minuciozno izdelane, vse glasbilne skupine zagrabljajo druga v drugo kakor kolesje fine ure. Gosp. Teply najprej pri mizi temeljito preštudira delo, se poglobi nanj; vdahne mu pri tem pri napornih, neštevilnih vajah nekaj svojega individualnega, kar ga postavlja nad mnoge druge, ki sklavčno slede komponistovskim ukazom. — Pri vsem tem pa je gosp. kapelnik skromen in zato se zgodi, da ga, kakor sem rekel zgoraj, nekateri zapostavljajo.

C. kr. dvorni pevec g. Julij Betetto je zapustil nekoliko mešanih občutkov. Menda so ljudje pričakovali, da se bo nad njegovim basom sesula dvorana. No takih basov,

oziroma predloži saboru „indemnitet“. Ob tej prilici bi dobil Tomašić nezaupnico in ne bi mogel ničesar storiti kakor „ustavban“. Na ta način bi koalicija v skupnosti z državno-pravno opozicijo dobila novo orožje v boju zoper Tomašića.

Zasledovaje pisavo „Hrvatskega Pokreta“ in „Narodnih novin“ prihajamo do zaključka, da med koalicijo in Tomašićem ne pride do sporazuma.

Na vest v uradnih „Narodnih novinah“ — da je Tomašić pripravljen tudi nadalje konferirati s koalicijo — je odgovoril „Pokret“, da pomenja žaliti koalicijo, ako se meni, da njeni zaključki morejo biti danes taki in jutri drugačni.

To pomenja, da koalicija noče odnehati od svojih pogojev, tikajočih se pragmatike. Koalicija torej hoče, da Tomašić vsprejme njeno stališče v tem vprašanju in je tudi izvede, ali tega nočejo Madžari, a Tomašić je njihov „ekspozent“ — „voditelj dobre agrarne politike“ na Hrvatskem.

Nove spremembe in imenovanja velikih županov pomenjajo, da se Tomašić pripravlja na „eventualne“ nove volitve. A koalicija? Pri tem si tudi dovoljuje vprašanje do g. Supila. Zanj je zdaj dobro in ima jako komoden položaj. Tomašiću do vsega je pripomogel tudi on, četudi priznavamo, da bona fide. Radi bi ga zopet videli na delu. Kako misli g. Supilo ukreniti sedaj?

Dne 20., na dan sestanka sabora, priredi socijalna demokracija, ustavno demonstracijo.

Jugoslovanska kulturna društva za slovensko vseučilišče in reciprociteto zagrebškega vseučilišča.

Zastopniki jugoslovanskih kulturnih društev in sicer zastopniki:

„Matice Hrvatske“ v Zagrebu, „Matice Slovenske“ v Ljubljani, „Matice Srpske“ v Novem Sadu, „Srpske književne zadruge“ v Beogradu, „Pravnika“ v Ljubljani, „Pravniškega društva“ v Zagrebu, „Jerominskega društva“ v Zagrebu, „Slov. Šolske Matice“ v Ljubljani, „Hrv. Pedag.-književnega zbora“ v Zagrebu, „Akademije“ v Ljubljani, „Braće hrvatskega Zmaja“ v Zagrebu, „Glasbene Matice“ v Ljubljani, „Saveza hrvatskih pjevačkih društva“ v Zagrebu, „Zveze slovenskih pevskih društev“ v Ljubljani, „Društva slovenskih zdravnikov“ v Ljubljani, „Slov. Planinskega društva“ v Ljubljani, končno ravateljstvo „Deželnega gledališča“ in zastopnik „Slovana“ v Ljubljani,

ki so o priliki Vrazove stoletnice dne 10. in 11. decembra 1910 bili zbrani v Ljubljani, so se enoglasno izrekli v tem-le smislu:

1. V interesu kulturnega napredovanja jugoslovanskih narodov v okvirju avstro-ogrške monarhije je nujno potrebno, da se izpitom, položnim na zagrebškem vseučilišču, pripozna reciprociteta za dežele cislitvanske.

2. Vsled praktične potrebe jugoslovanskih dežela, osobito Bosne in Hercegovine, ki še iz daleka nimajo potrebnega števila zdravnikov, pa tudi Hrvatske in Slavonije, je nujno, da se na zagrebškem vseučilišču čimprej ustanovi medicinska fakulteta. — Istotako je nujna ustanovitev tehniške visoke šole v Zagrebu, ki je deloma že finansirana.

3. Zastopniki jugoslovanskih kulturnih društev pa obenem vstrajajo pri zahtevi, da je za Slovence v Ljubljani ustanoviti univerzo, in sicer najprej juridično fakulteto.

Mestni svet tržaški.

Župan je otvoril sejo ob 7. uri zvečer, ter v sporazumu z mestnim svetom odredil, da se odloži razprava o pogodbi glede plina in predlogo o novi plinarni, ter da se začne takoj razprava o proračunu za leto 1911.

Dr. Puecher je rekel, da socijalisti letos ne mislijo provzročiti generalne razprave o proračunu. Ker se pa razmere od lanskega leta niso v ničemer spremenile, bodo socijalisti tudi letos glasovali proti

proračunu, ker nimajo zaupanja v obč. upravo, ki se nahaja v rokah stranke, ki je nasprotna vsem socijalnim reformam. Vladajoča stranka zapostavlja radi narodnosti vsa druga vprašanja, ki so dostikrat mnogo važnejša, kakor narodno vprašanje. Dasi hoče vladajoča stranka biti demokratična stranka, ter pravi da noče biti razredna, je vendar ta stranka le strogo razredna stranka, ki zastopa le interese buržoazije. Govornik očita večini, da je zanemarila rešitev vprašanj, ki so zelo nujna, tako n. pr. vprašanje stanovanj, tramvaja in plina. Tudi glede vode je občina s timavskim projektom nastopila krivo pot. Tudi glede šol in javne dobrotelne stori občina premalo. Zato bodo socijalisti glasovali proti.

Dr. Wilfan je izjavil, da hoče dati imenom okoličanov le kratko izjavo. Kakor so okoliščanski zastopniki prejšnje leta glasovali proti proračunu, ne morejo tudi letos storiti drugače ker se niso razmere v ničemer spremenile. Ker bi pričalo glasovanje zaupanje za občinsko upravo, slovenski zastopniki ne morejo glasovati za proračun, ker nimajo zaupanja ne v občinsko upravo, ne v občinske upravitelje. Proračun je tak, da ga slovenski zastopniki ne morejo sprejeti. Posebno na polju šolstva se razmere niso v ničemer spremenile in je vse delo večine naperjeno vedno za tem, da bi se potujevalo Slovence.

Dr. Brochi je rekel, da se ne čudi ako sta obe manjšini proti proračunu. To je le dokaz, da je ostala večina to, kar je bila. Ko bi Slovenci imeli v mestu svojo šolo, bi tudi še ne bili zadovoljni, ker je apetit Slovencev nenasiitljiv.

Zato te izjave ne motijo večine, ki bo nadaljevala po dosedanjih poti.

Potem je govornik zavračal nazore dr. Puecherja, da večina zanemarija občinsko upravo ter izjavil, da troši občina za slovenske šole v okolici 300.000 kron, kar je za gospode v okolici zadosti.

Na to se je prešlo v podrobno razpravo.

Pri troških za ljudsko štetje je dr. Wilfan rekel, da se mu zdi svota 127.000 kron previsoka, ker se letos tudi v okolici vrši štetje kakor v mestu po naznanilnicah in ne potom komisarjev.

Magistratni referent je odgovoril, da še ni definitivno odločeno, če se bo vršilo v okolici popisovanje po zapisnicah ali komisarjih, ker je konečna odločitev odvisna od ministerstva. Sicer bo pa tudi v slučaju, da se bo vršilo popisovanje potom naznanilnic, veliko stroškov, ker treba poslati po vseh hišah revizorje.

Postavka je bila sprejeta nepremeno.

V nadaljevanju podrobne debate so bile postavke vsprejete brez znatnih sprememb, kakor jih je predložila mestna računarnja.

Seja je bila zaključena ob 10 in pol zvečer.

Prihodnja seja drevi ob šesti uri in pol.

Dnevne novice.

Volitve na Angleškem so končale. Razmerje strank je ostalo nespremenjeno. Vsled tega bodo imeli vlado v rokah zopet liberalci kakor so jo imeli prej. Nova zbornica bo imela enako sliko. Večina vlade bo znašala brez frcev 39 glasov.

Obsojen minister. Bivši danski pravosodni minister Alberti, ki je bil radi poverjenja obsojen na več let ječe, nastopi svojo kazensko pred Božičem; odvedejo ga v kaznilnico v Horsens. Niti Alberti niti državni pravdnik ni uležel proti obsodbi rekurza.

Otvoritev angleškega parlamenta. Iz Londona poročajo, da bo novoizvoljeni angleški parlament odprt dne 8. februarja pr. l.

Domače vesti.

Promocija. Dne 1. t. m. sta promovirala na dunajskem vseučilišču doktorjem prava gospod Gvidon Škapin iz Trsta,

terpretacije bi si želel semtertam kaj drugega, vendar je to stvar umetnika samega. Umetnik-pevec glej, da se spojiš v trojico s pesnikom in komponistom, kakor ju sam razumeš!

(Pride še.)

Leon Dragutinović.

Na straži.

Pogledal sem prijatelja.

„Ideal!“ je vskliknil z nekim besnim pogledom, ki mi je pognal kri v srce.

„Inteligenten človek si lahko more najti ideal; le iskati ga mora in paziti, da ne postane dosežen. Poišči si nedosežnega ideala, prijatelj, in ti bo marsikaj nadomestoval v življenju.“

„Kaj? Kaj?“

„Jaz sem našel svoj ideal v umetnosti, ti si ga poišči kje drugje!“

„Tudi jaz ga imam“ — mi je šepetal prijatelj; tudi jaz sem ga našel. Ideal, ki je

člen akad. fer. društva „Balkan“, in gospod Agnelett, odvetniški kandidat iz Pazina. Naše iskrene čestitke!

† ANTON TRUDEN.

Predminolo noč je preminol tu v Trstu v najlepši moški dobi — bilo mu je 52 let — in na višku svoje trgovske delavnosti veletržec g. Anton Truden, lastnik stare in širom jugoslovanskih dežel znane trdnice, ustanovljene po pok. očetu sedaj preminolega lastnika, gosp. Mihaelu Trudnu.

Ta vest je bolno zadela vse naše kroge tem bolj, ker je prišla povsem nepričakovano. O pokojniku, ki je bil slika trdnega zdravlja, velika večina sploh ni vedela, da g. Truden leži nevarno bolan. Pred kakimi 14 dnevi je pokojnik obolev na zavratni boleznii šenu (perečem ognju) v obrazu, kar je tako usodno vplivalo na delovanje srca, da je to poslednje obnemoglo. In krepka narava je morala podležti kruti bolezni.

Pokojnik je znal se svojo trgovsko rutino in svojo naravnost brezprimerno delavnostjo povzdigniti od svojega pokojnega očeta prevzeto trgovino s kolonijali in domačimi poljskimi pridelki na tako višino, da štejejo trdnico Truden danes med prve tržške veletrgovine. Izlasti si je pod spretnim vodstvom pokojnega očeta in ob sodelovanju njegovega svaka, gospoda Ante Bogdanovića, osvojil Dalmacijo in tudi druge jugoslovanske dežele. Pokojnik, ki je bil sijajen izglej trgovske spretnosti in delavnosti in ki je zadnja leta posvečal vse svoje moči propehu svoje veletrgovine, je pa v prejšnjih časih intenzivno sodeloval tudi v našem političnem in socijalnem življenju.

Pomagal je orati ledino, dokler ga niso odvezali od tega dela, zahtevajočega od trgovca velikih žrtev, močje, ki so bili v prvi vrsti poklicani v to. Bil je več let odbornik in nekaj časa tudi podpredsednik političnega društva „Edinost“ ter je dokazal s tem, da speten in delaven trgovec ne izgublja nič, če se ob enem udeležuje javnega življenja. Kajti vzlic vsemu je svojo trgovino spravil na visoko stopinjo ter užival največji ugled tudi med drugorodnimi trgovci. N. pr. je bil tudi dolgo dobo član borznega razsodišča.

Pokojnik si je stekel velike zasluge za naše socijalno življenje s tem, da je bil v najkritičnejših dobah glavna finančna opora „Slov. Čitalnici“, kateri je bil tudi več časa predsednik.

Kako živo se je pokojnik zanimal tudi za naš razvoj v Trstu, priča tudi dejstvo, da je bil dlje časa poleg svojih ogromnih poslov blagajnik uprave lista „Edinost“, za kateri je v tej lastnosti doprinesel marsikako gmotno žrtev. Bil je tudi med glavnimi ustanovitelji naše tiskarne, za katere razvoj se je vedno zanimal.

Pokojnik je bil torej najlepši izglej pravega trgovca in ob enem rodoljuba.

Tržaški Slovenci naj mu ohranijo hvalen spomin!

Pokojnik zapušča vdovo, roj. Seemann iz Ljubljane ter 22-letnega sina, ki je v zadnjem času že začel sodelovati v trgovini in 2 hčeri. Ugledni družini pokojnikovi naše najiskrenejše sožalje.

Pogreb bo danes popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti via Ss. Martiri štev. 12. Z balkona „Narodnega doma“ visi črna zastava v znak žalovanja.

Par besedi o ljudskem štetju. Prejeli smo: Dasi je odbor političnega društva „Edinost“ storil vse možno na tem, da je instruiral, ali vsaj skušal instruirati naše mase o pomenu, ki ga ima za našo narodnost ljudsko štetje in dasi je „Edinost“ že mnogo pisala o tem — je še danes ogromna množica ljudi, ki nimajo niti pojma o vsem, kar zadeva ljudsko štetje! Na razna, po političnem društvu sklicana predavanja o ljudskem štetju je prihajalo veliko premalo poslušalcev, kakor bi se stvar niti od daleč ne dotikala naše narodnosti!

Povprašajte danes tega ali onega inteligenta, naj vam da kako pojasnilo o ljudskem štetju, vas bo gledal začudeno in porече morda: To bomo študirali, ko dobimo popisovalne tiskovine.

Stvar se jemlje prepovršno. Ni tako lahko izpolniti — pravilno — popisne pole, kakor si kedo misli. Posebno od mladine, od uradnikov, ki bi lahko mnogo pripomogli pri ljudskem štetju, bi bilo pričakovati večje vdeležbe na poučnih sestankih. Vsi, ki se prištevajo k bolj inteligentnim, bi morali biti popolnoma poučeni v vsem, kar zadeva ljudsko štetje. Kako figuro bodo igrali pred delavcem in kmetom, ako sami ne vedo, kako in kaj? Kako bodo izpolnjevali tiskovine drugim, če niti sami svoje ne bodo znali?

Da se prepreči to, bi bilo želeli, da bi naše vrlo politično društvo sklicalo še par poučnih sestankov, ali morda en večji shod, kjer naj bi oni, ki se do sedaj niso brigali, spoznali kako važno je ljudsko štetje in kako komplicirano je izpolnjevanje dotičnih tiskovin.

Pripomba uredništva. Gospod dopisnik bodi uverjen, da je politično društvo že vkrenilo vse potrebno, da poda še pouka, kolikor je to sploh možno. Pred vsem priobčimo v jutrnji številki skrbno sestavljen pouk glede vseh podrobnosti; a tudi ustmeni pouk se bo vršil še v mestu in po okolici, sosebno za one, ki hočejo priti političnemu društvu na pomoč se svojim sodelovanjem na izpolnjevanju popisnih pol.

Jutri v sredo vsi k „Božičnici“ v „Narodni dom“, da zadnjič v tem jubilejnim letu položimo dar domovini na altar. Gojenci Ciril-Metodovih otr. vrtcev bodo nastopali z lepimi deklamacijami, srčkanimi prizorci itd.

Pridite vsi, komur je naša mladina pri srcu. Začetek ob 3. in pol pop.

Velik Ciril-Metodov ples. — Kakor vsako leto, priredi slovenska mladina tudi letos ta splošno priljubljeni ples v korist naših šolskih društev. Odbor se je konstituiral in imena odbornikov se objavijo že jutri. Ker je pa dela pri tej prireditvi vse polno in se mora isto razdeliti, prosim, da se čim več naše mladine vdeležuje seje, ki bo danes ob 8:30 zvečer v „Balkanu“.

Predsednik.

Napovedi o premakljivem in nepremakljivem premoženju in dr. C. kr. finančno ravateljstvo razglašajo:

Obzirom na naredbo c. kr. finančnega ministerstva od 10. oktobra 1910 št. 186 drž. zakona se opozarja, da je napoved o premakljivem premoženju ter o vrednosti lovskih, ribarskih, mlinarskih krčmarskih, tržnih, mitniških in brogarskih pravic i. dr. po premoženjskem stanju od 1. januarja 1911 v svrhu odmerjenja pristojbinskega namestka za VII. desetletje (1911 — 1920) vložiti najkasneje do konca aprila 1911 pri c. kr. pristojbinskem uradu v Trstu (Via Stazione No. 8. III. nadstr.)

V slučaju, v katerem je premoženje po zakonu prosto od namestka, treba zahtevati od finančne oblasti priznanje tega oproščenja.

Pristojbinskemu namestku podvrženi subjekti, ki dne 1. januarja 1911 še ne obstoje celih 10 let morajo izkazati za sedaj le čas njihove ustanovitve ali postanka ter morajo redno napovedati svoje premoženje šele po preteku 10 let, od kar so postali in sicer po stanju ob času napovedi.

Ako se ne vložijo pravočasno napovedi (do konca aprila 1911) iztirja se po § 80 zak. od 9. februarja 1850 drž. z. št. 50) dvojna pristojbina za celo desetletje.

Zamolčanje ali netočna napoved napovedi podvrženi stvari, kaznovalo se bo v smislu § 84 št. 3 zak. od 9. februarja 1850 po zakonih o finančnih prestopkih. To velja zlasti tudi ako se pri premakljivih stvarih zamolči, da tvorijo iste pritliklo kakšne nepremičnine.

Sprejemajo se le napovedi, napisane na uradnih obrazcih. Te obrazce dobi se po 2 stot pri ekonomatu c. kr. finančnega ravna-

videl. Bilo je o poludne lepega poletnega dneva. Dogovorila sva se bila da pojdeva na sprehod in srečala sva se pred njeno hišo. Oh, kako dolgo je že od tedaj, tega se komaj še spominjam... Da, da... marsikaj se je spremenilo od tedaj. Ni bila sama, vzela je svojo hčerko seboj... dolgo sva tako hodila, ne da bi spregovorila niti besedice...

Molče, eden polega drugega, sva prišla na polje; samo punčika nas je spominjala na življenje, kajti midva sva sanjala — najini duši, sta se našli, najini pogledi so bili polni hrepenenja ljubezni. Ah, prijatelj; bili so to časi tako divni, božanski... Oh, zakaj so minili! — Pogledal sem jej v oči in čital v njih: „Tu sem, vzemi me, tvoja sem, mari ne vidiš, kako hrepenim po tebi, po tvojem objemu?“ Nisem imel poguma; hotel sem, toda očaran sem bil od lepote tega bajnega stvora... Misel, da je ona žena drugega človeka, ki me nazivlje svojim prijateljem, ta misel je stala med mano in njo... Ne vem, koliko časa sva tako hodila. Solnce je že stalo na zahodu, rudeči žarki so naju vabili, razpoloženje narave naju je opojalo.“

(Pride še.)

teljstva v Trstu in pri c. kr. davčnih uradih na Primorskem.

Pri teh uradih, dobiva se tudi izvod zgoraj omenjene fin. min. naredbe od 10. oktobra 1910 št. 186 drž. z in sicer po 20 stot.

Jutranja izdaja „Slovenskega Naroda“ preneha izhajati s 1. januarjem 1911. Kot vzrok navaja uredništvo premajhno zanimanje občinstva in velike stroške, ki so spojeni z izdajanjem jutranjega lista.

Popravek. V članku: Odgovor ministra. Stürgkhu na interp. dr. R... v nedeljski „Edinosti“ je v tretji koloni v 9. vrsti od zgoraj čitati: „...ako ravnatelj šole s slovenskim učencem govori v slovenski uri — nemško?“

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejmejo se: 0 knjigovodja, 3 kontoristi, 1 poslovodja, 8 pomočnikov mešane stroke, 0 pomočnik železninske stroke, 0 pomočnik manufakturne stroke, 1 pomočnik specerijske stroke, 3 pomočniki galanterijske stroke, 0 blagajničarka, 0 kontoristinja, 5 prodajalke, 5 učencev, 0 učenka, 1 potnik, 0 korespondent, 0 skladiščnik.

Službe iščejo: 2 knjigovodja, 0 skladiščnik, 4 kontoristi, 3 poslovodje, 3 potniki, 26 pomočnikov mešane stroke, 9 pomočnikov železninske stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 15 pomočnikov specerijske stroke, 5 pomočniki modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 10 blagajničark, 12 prodajalk, 1 korespondent, 4 učenci, 2 učenki.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Zgubila je neka gospica na cesti od Narodnega doma v Barkovljah do Novega konsumnega društva ob obrežju zlat privešek (svinčnik). Pošteni najditelj naj ga blagovoli prinesiti v Gorenjčevo filijalko v Barkovljah proti primerni nagradi.

Tržaška mala kronika.

Obstreljen na javni ulici! Viktor Pellegrini star 13 let je včeraj popoldne dobil kroglo iz pištole v vrat. Fantek je izjavil, da je neki deček v ulici Giulia vstrelil s pištolo, ki je zadela njega. Spravili so ga v bolnišnico. Res idilične razmere na javni ulici!

Poskus samomora. Lucija Sulčić, stara 29 let, bivša internistinja neke tolerančne hiše, je imela ljubimsko razmerje z bivšim finančnim stražnikom Erminijem Morin iz Momjana, ki se je pa kmalu naveličal nesrečnice in je prekinil razmerje do nje. Zapustil je tudi Trst in se povrnil v svoj kraj. Sulčićeva je predvčerajšnjem šla za njim in, ker jo je Morin zopet odbil, se je na javni cesti ustrelila z revolverjem v sence. Zdravniška postaja jo je prepeljala v bolnišnico.

Drug poskus samomora. Marija Benediti, stara 32 let je bila sinoči aretirana radi vlačugarstva. V policijskem zaporu se je pa poskusila obesiti z ruto. Rešili so jo pravočasno in Treves jo je potem spravil v opazovalnico.

Nasilen regnikolo. Predsinočnjem ob 1:30 je neki pijanec hotel na vsak način iti v ljudsko prenočišče v ul. G. Gozzi. Vrata mu je zabranil vhod, možakar pa se je razljutil, začel kleti, strgal je vratarju srebrno veržico in razbil je par šip. In Bog ve, kaj bi bil še napravil, da ga ni redar spravil v luknjo. Junak je 51-letni Fran Nicoli iz Conversano pri Bari.

Radi nevarne grožnje. Predsinočnjim ob 1. uri popoldne je bil na zahtevo Rudolfa Misleja aretiran 20-letni voznik Alfred Rusjan, stanujoč v ulici sv. Marka št. 4. Rusjan je baje že dlje časa zasledoval Misleja in včeraj mu je celo zagrozil, da ga isto noč prebode. To grožnjo mu je pozneje še enkrat ponovil. Mislej je ovadil nevarnega patrona na policiji, ki ga je na to dala spraviti na varno. Pri zaslišanju ni hotel Rusjan ničesar priznati.

Koledar in vreme. — Danes: Liberat muč. — Jutri: Tomaž ap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 10 Cels. Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Zmerni vetrovi. Temperatura mrzla, bolje vreme ali nestanovitno.

Naše gledališče.

Za Božične praznike nam naše gledališče obeta in pripravlja lepih izznenjenj.

V nedeljo, na Božični dan, ob 4. uri popoldne bomo videli še enkrat igro

„Knjižničar“.

Ta burka nam je minole nedeljo pokazala, kako zna pozabavati občinstvo, v kako izvrstno razporeženje zna spraviti tudi največje čemerneže. Zato imajo vsi prav, ki mislijo, da v nedeljo ob 4. uri popoldne naše ljudstvo napolni gledališčno dvorano.

V nedeljo zvečer ob 8. uri privikrat v letošnji sezoni opereta

Mam'zelle Nitouche

V glavni pevski in subretski vlogi nastopi g. ca Janova, ki pride tiste dni z

Dunaja. Opereto bo režiral gosp. Dragutinovič, pevske točke je naštudiral gosp. iur. Polić z novimi pevci in pev-kami.

V ponedeljek, na praznik sv. Štefana, ob 4. uri popoldne ponovitev operete

Mam'zelle Nitouche

V ponedeljek ob 8. uri zvečer pa originalna slovenska igra

„Školjka“.

To igro je spisal slovenski zdravnik gosp. dr. Kraigher s Štajerskega. Opozorjamo, da je to prva domača in originalna igra v tej sezoni

Društvene vesti.

Vsem p. t. članom Slovenske Čitalnice. Podpisani odbor Slovenske Čitalnice vabi uljudno tem potom vse svoje p. t. člane, da izkažejo svojemu nekdanjemu dolgoletnemu predsedniku in častnemu članu veleblagorodnemu g. Ante Trudnu poslednjo čast s svojo polnoštevilno udeležbo ob njegovi zadnji poti.

Za odbor:

Dr. Egon Starč
t. č. predsednik.

Tržaška podr. Slov. plan. društ. vabi vse cenjene odbornike k seji, ki bo danes v torek zvečer ob 7. uri in pol v društveni sobi.

„Miklavžev večer“ v Trgovsko izobraževalnem društvu je izpadel nad vse pričakovanje. Miklavž je prinesel seboj mnogo darov, tako, da je bilo vzradoščeno mlado in staro vsled česar se je pozneje razvila ljubka in animirana zabava. Zeleti bi bilo še takega večera, v temu podpore vrednem društvu.

Dne 4. februarja priredi to društvo Veliki trgovski ples.

DAROVI

— V počaščenje spomina pok. g. Ant. Trudna so darovali: Družina Mankoč 100 K in sicer 50 K moški podružnici CM. in 50 K dijaškemu podpornemu društvu; dr. Gustav Gregorin 20 K in dr. Eduard Slavik 20 K in sicer vsak po 10 K omenjenima društvoma.

— V počaščenje spomina pok. Antona Truden darujeta gg. Mary in Makso Antić 20 kron za podporni fond slovenske trgovske šole.

— O priliki promocije svojega nečaka g. Gvidona Skapina daruje g. Fran Skapin, trgovec v Trstu 100 K, ki jih je razdeliti: akad. ferial. društvu „Balkan“ 50 K in dijaškemu podpornemu društvu in CMD po 25 K. Spoštovanega g. darovalca priporočamo v posnemanje.

— Za otroški vrtec v mestu sta darovali rodoljubni gospe Kompara Antonija 20 K in N. N. 10 K.

Politično društvo „Edinost v Trstu“ naznanja svojim članom, da je njega član in večletni odbornik, oziroma podpredsednik, gospod

Anton Truden

lastnik tvrdke Michele Truden

včeraj po noči umrl.

Pokojniku bodi ohranjen blag spomin.

TRST, dne 19. decembra 1910.

Konzorcij lista in tiskarne „Edinost“ v Trstu naznanja tužno vest, da je njegov zaslužni član in soustanovitelj tiskarne, gospod

Anton Truden

lastnik tvrdke Michele Truden

preminul včeraj po noči.

Pogreb pokojnika se vrši v torek dne 20.

t. m. ob 3. uri popoldne.

TRST, dne 19. decembra 1910.

Tužnim sreem javljamo podpisani v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znaneem, da je naš preljubljeni sprog oziroma oče, brat in svak, gospod

ANTON TRUDEN

lastnik tvrdke Michele Truden

preminul danes po noči, po kratki mučni bolezni.

Zemeljski ostanki se prenesó iz hiše žalosti v ulici SS. Martiri št. 12, v torek dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne naravnost na pokopališče.

V TRSTU, dne 19. decembra 1910.

MARIJA roj. SEEMANN,
soproga.

Dr. MIHAEL TRUDEN,
brat.

LILI, ADA, ALEXANDER,
otroci.

LINČI TRUDEN,
svakinja.

ANTE BOGDANOVIĆ,
svak.

— Za „Božičnico“ so dalje darovali: gg. Alojzij Dugulin in družina 3 K, Leop. Strekelj 4 K, M. Skok 2 K.

Hvala vsem. Priporočila se nadalje
Zenska podr. CMD.
— 27. in 28. tedenski prispevek (za 2. polovico dec. m.) Skupine „C. M. Drobti-narjev“ — K 9-40

Dr. Rybač za isti namen za november 3 K. Protidrobtiar pa 27. in 28. tedenski prispevek 5 K.

— Za podružnico družbe sv. C. in M. na Greti nabrala je g. ca. Josipina Lavrenčič v veseli družbi pri Košuti K 4-20. Srčna hvala darovalcem kakor tudi gospici nabiralki!

Ne zadnjem velikem koncertu pevsk. društva „Adrija“ v Barkovljah so preplačali vstopnino sledeči gg.: Pogorelec Ante K 10, Martelanc Sv. ml., Rojansky Jože, Ivo, Martelanc Henri M. N., po 2 K, Gorenjec K 2-80, N. Savljansky, Starc Jaka po K 1-40, Pertot Silvester, Smutz Fr., Guštin Fr., Čergolj Ivan, I. P. Spol., P. V. Spol., Humplik M., po 1 K, N. N. 60 st., N. N., N. N., N. N., po 40 st.

— Na pevski zabavi „Adrije“ v Barkovljah minole nedelje nabrala gospica Rafaela kron 9-28 za CMD podružnico istotam.

Nar. del. organizacija.

Skupina NDO. „Lloyd“. Odbornike in zaupnike skupine „Lloyd“ vabimo na sestanek, ki se vrši jutri, v sredo, dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih pri sv. Jakobu. Jako važna zadeva, zato prosimo točne in polnostevilne udeležbe.

Seja „deželnega izvrševalnega odbora NDO.“ za Trst in okolico se vrši danes zvečer točno ob 7. uri in pol v društveni prostorih NDO. ul. Lavatolo.

Književnost in umetnost

Nova d'Annunziova drama. Gabriele d'Annunzio je zopet spisal novo dramo z naslovom: „Mučeništvo sv. Sebastijana“. Njeno jedro je sledeče: Cesar Dioklecijan imenuje mladega Sebastijana radi njegovega junaštva za zapovednika prve kohorte. Sebastijan, ki je medtem vsprejel krščansko vero, postaja njen goreč propovednik. Ko je Dioklecijan to izvedel, ga je obsodil na smrt in ga dal umoriti s puščami. A on ne umre. Težko ranjenega ga da odnesti neka usmiljena žena Irena, ki mu izpere rane. Nekega dne pride Sebastijan pred Dioklecijana, ki ga da definitivno obglaviti.

Originalnost te „drame“ obstoji v tem, da je Sebastijanova vloga pisana za žensko in to za neko eksotično plesalko Ido Rubenstein, katero je d'Annunzio spoznal v Parizu, v čegar bližini je tudi spisal to dramo. V Parizu pričakujejo z zanimanjem premiere.

Dramatizirana povest Tolstega. — Neki znani ruski dramatik je dramatiziral povest Tolstega „Gospodar in sluga“ pod naslovom: Z m a g a d e l a. Ruska cenzura je ni še pripustila.

Vesti iz Goriško.

Nemška obtožnica za Slovence v Komnu. — Dobili smo iz Škrbine ta-le dopis: Dobil sem pozivnico od c. kr. okr. sodnije v Komnu, ki me toži, da sem po zmagi naše narodno-napredne stranke prisostvoval streljanju s topi na čast novozvoljenemu županu. — Rad bi bil izvedel, kako se glasi obtožnica, da bi se mogel braniti. Šel sem torej v Komen ter naprosil g. sodnika dr. Lavrenčiča, naj mi predloži obtožnico. Na mojo prošnjo mi je odgovoril g. dr. Lavrenčič: „Ali znate čitati nemško?“ Na to dem: Tu smo — kolikor mi je znano — sami Slovenci. Razumel me je takoj, kaj da mislim, zato rekel mi je: „Obtožnica je namreč nemška“. „Ker ne znam nemški“, sem rekel: „prosim, da mi daste vsaj glavne podatke iz obtožnice; — saj vam je vendar vseeno, ali veste ali ne, kako se obtožnica glasi“. Ker pa sem še nadalje vstrajal ter zahteval pravice, tedaj mi je rekel g. dr. Lavrenčič: „Zakaj ste vendar tako predrzni, da streljate?“ Tedaj sem mu odvrnil: „Kaj niso klerikalni Komenci in Svečani streljali, ko so občinsko „balo“ prenašali iz Komna v Sveto? Klerikalci lahko streljajo, mi pa ne smemo, če tudi imamo dovoljenje od glavarstva!“ Na te besede je g. dr. Lavrenčič zmajal z rameni, mi podal obtožnico ter me poslal z njo k svojemu pisarju. Ta mi je podal nekaj podatkov in presenečen nad takim postopanjem sem zapustil pisarno.

Na vsak način pa bo o tej nemški obtožnici še govora.

Obtoženi Škrbinec. — x Z Bovškega poročajo o pritožbah proti strnim kobariškim in trnovskim klanecem na cesti, ki vodi iz Gorice čez Predel. Načrt in prevdarek za odpravo trnovskega klanca je že zdavnaj napravljen, ali z delom le ni možno zapričeti.

Strmine so dvakrat občutne sedaj, ko je uveden avtomobilski promet med sv. Lucijo in obratno. Pomisliti treba, da avtomobil prevaža v prvi vrsti tovore; naloženi avtomobil je po teh strminah v nemali nevarnosti in tudi mnogo trpi. Nujna potreba je, da bi trnovski klanec odpravili in zgra-

dili novo cesto. To potrebo je vlada sama priznala že pred 10 leti. To opravičeno pritožbo priporočamo našim poslancem v uvaževanje.

x Vojaška taksa. Tukajšnji municij opozarja, da se oni, ki so podvrženi vojaški taksi, morajo prigrasiti najdalje do 31. januarja 1911. Zamudniki bodo kaznovani z globo do 50 K.

x Brezobrestna posojila. Denar za brezobrestna posojila je že nakazan pri dotičnih davkarjih.

Opozarjamo vse tiste, ki so prejeli dolžna pisma, da pravilno podpisana takoj vrnejo okr. glavarstvu.

x Mizarska zadruga v Solkanu. Trgovsko obrtna zadruga je prodala družbi solkanskim mizarjem in trgovcem premoženje bivše M. z. za 80.000 kron.

x Prememba posesti. Laški trgovec z vinom Bolaffio je kupil grajščino Rovisov v Velikih Zabljah za 48.000 K.

Obesil se je v Kazljah pri Štorjah dne 18. t. m. ob 1. uri popoldne posestnik Fr. Seražin št. 43. Obesil se je na seniku za gredo, a tako, da je skoro sedel. Dlje časa že je močno popival in je bil vsled tega tudi nekoliko zmešan. Tudi onega dne se je bil opil. Zapustil je ženo in štiri nedorasle otroke v dobi od 2 do 9 let.

Priložnost!

Na prodaj je orkestron s tremi cilindri, 24 komadov splošnih koračnic in petja. Naslov BUFFET, via Caserma št. 19. 2216

Odda se

mala meblova s soba s prostim udom. Gretta Salita št. 8, II n. vrata 8. 2214

V našem

inserteratnem oddelku ležijo nedvigljene ponudbe in sicer pod „M. T.“ in „M. P.“, pod „St. 1674“, pod „Mladenič“ in pod „St. 2674“.

Priporočila se

izvrstna frizerka za česanje in izdelovanje vsake vrste las. Via Solitario št. 3, I. Stemen. 2215

Išče se dobra kuharica

v starosti 30—40 let. Vstop 1. januarja. Mesečna plača K 40. — Zraven ima tudi posebne dohodke. Kje? pove Inserteratni oddelk Edinosti. 2213

Prodajo se

okna, vrata, ključavnice in kamnita okna. — Znamljive, ulica Sette Fontane, Fran Kocijan. 2118

Mali obroki

na teden ali na mesec! Obroke paletot, moški klobuki, dežniki, podnje hlače, srajce, močni robci iz volne, bolj lahki. Via Antonio Caccia št. 6, I. Edina priložnost. (2445

Priporočila se

se mecnica TOMAŽA ZADNIKA v Trstu, Piazza S. Giovanni št. 6. Prodaja se goveje meso, telečje, jančje, vsakovrstna perutnina in sveže meso. 717

PRODAJALNA

manufaktur. blaga

Izbera fuštanja, borgeta, perila in drobnarije za šivilje

FRAN KOCIJAN

Trst, ulica Molin a vento št. 17, Trst

Pokusite pivo

češke delniške pivovarne

v ČESKIH BUDEJEVICAH. Je izborno, na plzenski

ZALOGE: način narejeno. ZALOGE:

LJUBLJANA: V. H. Rohman; TRST: Schmidt & Pelosi.
POSTOJNA: Emil stotnik Gasaroli; PULA: Laeko Križ.
TRNOVO: Rudolf Valenčič. REKA-SUSA: Ante Sabileh.

ZALOGA KINKALIJ IN IGRAČ

Candotti, Pratolongo & Co. - Trst

ulica Gioachino Rossini št. 24 (vogal via Caserma)

Brez ozira na splošno podraženje vsega blaga, smo sklenili pogodbo z najboljšimi tvrdkami in bomo lahko prodajali blago prve vrste po najnižjih cenah in brez vsake konkurence.

Glasovita krojačnica

Anton Grosser

TRST, CORSO 21, II. nad.

Bogata izbira blaga tu- in inozemskih (angleških) tvrdk.

Sprejemajo se naročila po meri. Velika izbira volnenega blaga.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira zimskih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov, kratkih ter dolgih kožuhov vseh kakovosti. — Specijaliteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

ADOLF KOSTORIS, ulica S. Giovanni 16, I. nadst.

zraven „BUFFET AUTOMATIC“. TELEFON 251 Rem. II.

Letalniki obče rabe in varni in izvršilni. O tem se prepriča kdor izvoli me obiskati. Živice, Trgovinska ulica 15. 2188

Pristni, dober brinjevec se vdobi Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia št. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najprimestnejšega do najfinjšega ter sprejema tudi poprave.

Priporočamo se torej slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bode naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO

FILIP IVANISEVIČ

saloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišju

v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1406)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Naloga: priporočila slavnemu občinstvu svoje gostilne „Alf. Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al. Fratelli dalmati“, ulica Indrova št. 9. v katerih toči svoja vina i. voga

Skladišče

izgotovljenih oblek

FARCHI

TRST

ul. Giosue Carducci 32.

Velika izbira oblek, moških in deških sukenj po nizkih cenah.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuscher

: zobozdravnik : koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

: CENO ČEŠKO : postelj. perje

5 kg novega pohanega perja K 9-60, bolj-sega K 12, belega puha K 18, K 24, snežnobelega puha K 30—35. Pošiljate pošt. ulice prosto po povzetju. Dovoljena zauzuna ali vzvratna vzetej proti vrtniti poštnine. Benedikt Sachsel, Lobes 183 pri Plazu Češko

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Jakob Ercigoj - Trst

tobakarna in trgovina jestvin

ulica Massimiliana številka 13

priporočila slavnemu občinstvu svojo bogato založeno prodajalno jestvin in kolonijalnega blaga. Kava sladkor, vsakovrstna moka, riž, testenina iz Napolja in Bistrice, vsakovrstni oaji, raznovrstni likerji, pivo in vino v buteljkah. Pošilja se tudi na dom in na deželo.

Enrico Preuer - Trst

Via S. Lazzaro št. 22

pohišstvo iz bambusa

in indijskega trstja.

Predmeti, pripravljeni za božična in novoletna darila.

Raynkar je izšel velik cenik ur, zlatnine, srebrnine

kateroga pošljemo na željo vsakomur brezplačno

Rudolf Rus

urur - KRANJ

Ustanovljena leta 1885

Največa trgovina na Gorenjskem.

Ob priliki Božiča in Novega leta

v žganjarni in slaščičarni

vogal ul. Ghega in trga vojašnice

(blizu Nar. Doma in Kavarne Fabris)

Bogata izbira ruma

konjaka in vsakovrstnega maraškina v

boteljkah. Asti spumante, refošk, zagrebški Pelinkovac in Sokol.

RESTAVRACIJA AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Podpisani si šteje v čast javiti slavnemu občinstvu, da se mu je posrečilo po dolgem pogajanju pridobiti

TAMBURAŠKI ZBOR

ZVIEZDA

5 ženskih. — 3 gospodje.

Pod vodstvom Frana Marš.

Vsak veter od 7. do 12. KONCERT

Ob nedeljah in praznikih

MATTINEE.

Vstop prost. — Vstop prost.

Za mnogobrojen obisk se priporočila JOSIP DOMINES.